

ОГЛЯД ТЕХНОЛОГІЙ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПЕРЕДПОСІВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ

Лубко Д. В., здобувач вищої освіти 1 курсу спеціальності 208 «Агроінженерія»

Керівник: канд. техн. наук, доцент Корчак М. М.

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Передпосівний обробіток ґрунту – сукупність пов'язаних між собою весняних технологічних прийомів, необхідних для ранньої посівної. Ця невід'ємна частина системи обробітку проводиться для створення сприятливих ґрунтових умов, необхідних для проростання насіння, подальшого росту та розвитку культури, якісного збирання врожаю.

Обробіток ґрунту перед посівом вирішує наступні задач, а саме: розпушення верхнього шару на глибину висіву; вирівнювання поверхні поля; забезпечення дрібного стану посівного шару; створення ущільненого ложа на глибині зароблення насіння; знищення сходів бур'янів; зароблення внесених добрив; збереження вологи у посівному та орному шарах; покращення мікробіологічної активності, поживного режиму; формування умов для рівномірної дружньої появи сходів та отримання високого врожаю; створення умов для продуктивної роботи сільськогосподарської техніки, посіву, догляду та збирання врожаю. В результаті якісного виконання операцій створюється розпушений ґрунтовий шар, який зберігає вологу, забезпечує високу польову схожість посівного матеріалу, та створює сприятливий фітосанітарний стан на ділянці [1].

Система та глибина передпосівного обробітку залежать від наступних складових, а саме: гранулометричного складу; засміченості полів; с/г культури та термінів висіву.

Проведення робіт розпочинають за настання фізичної стиглості землі. Запізнення, особливо на легких ґрунтах, призводить до значних втрат вологи, швидкому висиханню землі, різкому зниженню врожайності. Обробка до настання фізичної стиглості призводить до надлишкового зволоження та налипання землі на робочі деталі агрегату.

Перед висіванням згідно агрономів проводять наступні сільськогосподарські операції: оранку, боронування, шлейфування, культивування, прикочування, внесення мінеральних добрив, застосування гербіцидів тощо.

Технологію передпосівного обробітку обирають з врахуванням вирощуваної культури та ґрунтово-кліматичних умов [2]:

- *Відвальна*. Застосовується там, де достатньо і надлишок зволоження. Створює сприятливі умови для глибокої заробки, знищення рослинних залишків, бур'янів та збудників хвороб. Полягає у проведенні глибокої оранки під час якої повністю перегортається земельний пласт.

- *Безвідвальна*. Глибоке рихлення без перегортання пласту. Зберігає стерню, захищає від вітрової ерозії.

- *Мінімальна*. Суттєво зменшує кількість обробок та проходів агрегатом ділянки для запобігання ущільненню і скорочення термінів передпосівної підготовки. Застосовують комбіновані агрегати для виконання одночасно декілька процедур.

- *Смугова*. Обробіток ділянки смугами, куди в подальшому буде проводитись висів. Використання технології ефективно на малородючих ділянках, у зонах надмірного зволоження, та за обмеженого орного прошарку. Технологія потребує використання потужної спеціалізованої техніки.

- *Нульова*. Висів відбувається в необроблену землю сівалками прямого посіву. Рослинні залишки залишаються на ділянці у якості мульчі, а для боротьби із захворюваннями, бур'янами використовують гербіциди.

Слід відмітити, що види та терміни передпосівних дій можуть змінюватись відповідно до вирощуваної культури. Однак досвід показує, що найкраще застосовувати комбіновані агрегати, які дозволяють поєднувати одразу декілька операцій: рихлення, вирівнювання, ущільнення тощо.

Така методика ефективна не лише з економічної точки зору, але й в агротехнічному плані, адже значно пришвидшує терміни виконання польових робіт, покращує їх якість та сприяє зростанню врожайності.

Список використаних джерел

1. Системи сучасних інтенсивних технологій у рослинництві: Підручник / С. М. Каленська, Л. М. Єрмакова, В. Д. Паламарчук, І. С. Поліщук, М. І. Поліщук. – Вінниця: ФОП Рогальська І. О., 2015. – 448 с.
2. Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва: підруч. у 2 т: Т. 1 / А. В. Рудь, І. М. Бендера, Д. Г. Войтюк та ін.; за ред. А. В. Рудя. – К.: Агроосвіта, 2012. – 584 с.; іл.